

SVENSKA C1- DEL 2

Tisdagar 7.00-8.30

Fredagar 7.00-8.30

Hur mår du idag?

Berätta om din vecka? Vad har du gjort?

Prata, prata, prata

Berätta för varandra

Vad skulle du säga har format din personlighet mest? (familj, utbildning, erfarenheter, annat?)

Vilka egenskaper uppskattar du mest hos andra människor?

2 Skilda världar

I romanen *Snabba cash* vävs tre parallella handlingar samman. Knarklangaren Jorge gör en spektakulär rymning från fängelset och är på flykt både från polisen och maffian. Han planerar att göra en sista kokainleverans och sedan lämna landet. Mrado, en våldsam underboss inom den serbiska maffian, är i konflikt med huvudbossen men måste samtidigt ta hand om sin 8-åriga dotter. Johan Westlund, JW, en ganska vanlig kille med stora drömmar, har bara ett mål i sikte, att ta sig in i kretsen av de rika och mäktiga på Östermalm. För att kunna leva som dem behöver JW mycket pengar, vilket leder honom in på farliga vägar.

Jens Lapidus

Brottmålsadvokaten Jens Lapidus, född 1974, debuterade som romanförfattare år 2006 med *Snabba cash*, en spänningsroman som skildrar den undre världen i Stockholm. Romanen blev en framgång och har sålts till cirka 30 länder. Uppföljarna *Aldrig fucka upp* och *Livet deluxe* ingår tillsammans med *Snabba cash* i den så kallade Stockholm Noir-trilogin. År 2017 lämnade Lapidus advokatyrket för att bli författare på heltid.

Ur Snabba cash

Ingen i den övre¹ delen av Stockholm visste följande om Johan Westlund, alias JW, bratsens bratigaste brat. Han var en vanlig medborgare, en förlorare, en tragisk svensson. Han var en bluff, en fejk, som spelade ett högt dubbelspel – levde lyxliv med boysen två till tre kvällar i veckan medan han fick räsnåla resten av tiden för att få notan att gå ihop.

JW låtsades vara ultrabrat. Egentligen var han jordens jämla fattiglapp.

Han åt pasta med ketchup fem gånger i veckan, gick aldrig på bio, tjuvåkade på SL, snodde toapapper på universitetets toaletter, snattade mat på ICA och Burlingtonstrumpor på NK, klippte sitt eget hår, köpte sina märkeskläder second hand och smög in gratis på S.A.T.S. när tjejen i kassan var ouppmärksam. Han bodde inneboende hos en fru Reuterskiöld – just det visste i och för sig Putte, Fredrik, Nippe och de andra grabbarna. Inneboendet var det enda i hans riktiga situation som han inte kunnat dölja. Det accepterades på något sätt.

JW blev expert på sparstrategier. Han använde bara linser de dagar han var tvungen och lät enmånadslinerna sitta i långt längre än maxtid, tills ögonen kliade sönder. Han tog alltid med egen plastpåse när han handlade, blandade sin egen müsli att ha till frukost, köpte mat av märket Euroshopper, hällde upp billighetsvodka från Tyskland i Absolutflaskor – mirakulöst nog märkte de aldrig något.

JW levde rättliv när ingen såg på. *Big time.*

Inkomstsidan funkade nått och jämnt. Han fick pengar av staten: studiebidrag, studielån och bostadsbidrag. Men sånt räckte inte långt med hans vanor. Räddningen kom från hans extrajobb: svarttaxi.

Resultaträkningen var svår att balansera. Han blåste lätt tvåtusen kronor på en kväll med boysen. Drog med tur in samma summa på en schysst kväll med taxin. Hans styrkor som chaufför: han var ung, svensk och såg trevlig ut. Alla vågade ta en tur med JW.

Spelets svårighet var att bli en av dem på riktigt. Han läste Fredrik & Charlotte², lärde sig jargongen, etiketten, reglerna och de oskrivna koderna. Lyssnade av snacket, det nasala röstläget, jobbade bort sin egen norrländska dialekt. Han lärde sig använda ordet tjäsig³ på rätt sätt, förstod vilka kläder man gillade, vilka skidorter i alperna som gällde, vilka sommarorter i Sverige som dög. De var inte svåra att räkna upp. Torekov, Falsterbo, Smådalarö, etcetera. Han visste att

99))

¹ uttryck för den "finare" delen av den fashionabla stadsdelen Östermalm. Gammalstavningen används för att det ska låta fint.

² Fredrik & Charlotte – fint folk från vaggan till graven: titeln på en bok, skriven av Cecilia Hagen, som med humor och ironi beskriver hur den svenska överklassen lever.

³ uttryck som används (av överklassen) om sådant som inte anses vara riktigt fint

Lyssna utan bok Lyssna med bok

det gällde att alltid spendera med klass. Köp en Rolexklocka, köp ett par Tod's-skor, köp en Pradakavaj, köp en Guccifolder i krokodilläder för föreläsninganteckningar. Han såg fram emot nästa steg, att köpa en BMW cabriolet för att kunna uppfylla det sista av de tre b:n: backslick, bränna, BMW.

JW gjorde bra ifrån sig, det funkade. *High society* tog in honom. Han räknades. Han ansågs festlig, snygg och generös. Men han visste att de ändå märkte något. Det saknades något i hans historia, de kände inte till hans föräldrar, hade inte hört talas om skolan där han gått. Och lögnerna var svåra att hålla ihop. Ibland undrade de om han verkligen varit på sportlovsresa i St. Moritz? Inga av dem som var där då mindes honom. Hade han verkligen bott i Paris, ganska nära Maraiskvarteren? Hans franska var ju inte super. De kände att något inte stämde, men visste inte vad. JW kände till sina svårigheter, att kamouflera sig, passa in och verka äkta i grunden. Att accepteras.

Och varför? Han visste inte svaret själv. Inte för att han inte reflekterade – han förstod att det var bekräftelsejakt, en metod för att känna sig speciell. Men han fattade inte varför han valt just detta sätt, som var lättaste vägen till förnedring. Skulle han bli avslöjad kunde han lika gärna lämna stan. Ibland tänkte han att det kanske var just därför som han körde på, för att självdestruktivt se hur långt han kunde ta det. För att tvingas ta skammen att bli avslöjad. Innerst inne sket han nog i Stockholm. Han kom inte därifrån. Kände inte att han hade något djupare att hämta där, förutom uppmärksamhet, fester, brudar, det glamorösa livet och pengar. Ytligheter. Det kunde vara vilken stad som helst. Men det var i huvudstaden det funkade just nu.

JW hade en sann historia. Han kom från Robertsfors, ovanför Umeå, och flyttade till Stockholm i andra ring på gymnasiet. Utan sina föräldrar tog han tåget ner med två resväskor och en adress till sin pappas kusin. Där bodde han i tre dagar, sedan fixade han fru Reuterskiöld. Slängde sig ut i den värld han nu befann sig. Bytte stil, klädprofil och frisy. Började i Östra Real*, hängde med rätt folk. Hans mamma och pappa var oroliga först, fast de kunde inget göra när han bestämt sig. De lugnade sig efter hand – de var nöjda om han var nöjd.

JW tänkte sällan på sina föräldrar. Långa tider var det som om de inte fanns. Gubben var arbetsledare på en sågfabrik, så långt ifrån JW:s livsplaner det gick att komma. Mamman jobbade på arbetsförmedlingen. Hon var så stolt över att han läste på universitetet.

Jens Lapidus, 2006

*gymnasieskola på Östermalm i Stockholm

- A** Skumma igenom texten och leta efter slangorden i rutan.
Försök att förstå orden genom att titta på sammanhanget texten.

en fattiglapp

blåsa

backslick

boysen

en brat

(en) bränna

fejk

råsnåla

skita i

sno

en fattiglapp	boysen	fejk	sno
blåsa	en brat	råsnåla	
backslick	(en) bränna	skita i	

B Skriv in orden från A vid rätt förklaring.

- 1 En (oftast) ung person som betar sig snobbigt och ytligt. Hen är noggrann med att följa modetrender och har sällan tjänat ihop sina pengar själv.
- 2 Något som inte är äkta
- 3 Killarna/killgänget
- 4 Vara extremt försiktig med pengar
- 5 En mycket fattig person
- 6 Stjåla
- 7 Göra av med/spendera pengar
- 8 Halvlångt hår som är bakåtkammat och hålls på plats med mycket hårgelé eller vax
- 9 Solbränna (av sol eller solarium)
- 10 Strunta i/Inte bry sig om

En brat

fejk

boysen

råsnåla

En fattiglapp

sno

blåsa

backslick

en bränna

Skita i

- 1 Vad gjorde JW för att spara pengar?
- 2 Hur gjorde han för att smälta in med "boysen"?
- 3 Vad tycker och tänker "boysen" om JW?
- 4 Varför valde JW just Stockholm?
- 5 Vad har JW för bakgrund?
- 6 Vad får man veta om JW:s relation till sina föräldrar?
- 7 Vilken bild målar författaren upp av "High society"?
- 8 Vad får du för intryck av JW? Vad är det som driver honom?

- 9 Kan du förstå honom? Varför/varför inte?
- 10 Vilka tankar väcker texten hos dig?
- 11 Vad tycker du om författarens språk? Visa och motivera med exempel ur texten.
- 12 Välj ett kort stycke i texten som du tycker är speciellt. Berätta varför du har valt just det.

SLANGOPEDIA

Vad är det du säger?

Sök i ordboken:

SÖK!

<https://www.slangopedia.se>

Jens Lapidus

<https://www.youtube.com/watch?v=pLx9EL00jkl>

Till nästa lektion

En låt

Norlie & KKV

Lät dig gå

Övningsboken

s. 181-186 halva sidan.

Video om Jens Lapidus